

Bakı ofisi

*Bərpa olunan enerji üzrə hüquqi
və normativ baza üçün ən yaxşı
beynəlxalq təcrübələr üzrə
SEMİNAR*

-

Bakı, Landmark III, 14-18 dekabr 2009

Saat	Gün 1: Bərpa olunan enerji texnologiyalarına ümumi baxış (hissə 1) 14 dekabr 2009
10.00 – 10.30	<u>Təbrik çıxışı</u>
10.30 – 11.15	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya I</u></p> <p>ATƏT-in Bakı Ofisi tərəfindən ön söz</p> <p><i>Seminarın 1-ci hissəsi: Bərpa olunan enerji texnologiyaları</i></p> <p><u>Natiq: Jonatan Buick</u></p> <p><i>Bərpa olunan enerji üzrə məsləhətçi</i></p> <p>Bərpa olunan enerji texnologiyalarına giriş</p>
11.15 – 11.45	<u>Çay fasiləsi</u>
11.45 – 13.00	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya II</u></p> <p>Külək enerjisi</p>
13.00 – 14.30	Nahar
14.30 – 15.15	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya III</u></p> <p>Fotoelektrik və ya günəş – istilik enerjisi</p>
15.30 – 16.00	<u>Çay fasiləsi</u>
16.00 – 17.15	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya IV</u></p> <p>Bio-massa və kiçik hidro-enerji</p>

Time	Gün 2: Bərpa olunan enerji texnologiyalarına ümumi baxış (hissə 2) 15 dekabr 2009
10.00 – 11.15	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya I</u></p> <p>Geo-termal enerji, dalğa və qabarma enerjisi</p>
11.15 – 11.45	<i>Çay fasiləsi</i>
11.45 – 13.00	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya II</u></p> <p>Kiçik həcmli tətbiqatlar və ada həlləri; Bərpa olunan enerjinin təyinatına görə istifadə olunması</p>
13.00 – 14.30	Nahar
14.30 – 15.15	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya III</u></p> <p>Şəbəkənin inteqrasiyası, şəbəkənin idarə olunması və enerjinin saxlanması</p>
15.30 – 16.00	<i>Çay fasiləsi</i>
16.00 – 17.15	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya IV</u></p> <p>Azərbaycan mühitində müxtəlif bərpa olunan enerji texnologiyalarının tətbiq olunması</p>

Time	<p style="text-align: center;">Gün 3: Bərpa olunan enerji üzrə hüquqi baza üçün ən yaxşı beynəlxalq təcrübələr (hissə 1) 16 dekabr 2009</p>
10.00 – 11.15	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya I</u></p> <p><i>Seminarın 2-ci hissəsi: Bərpa olunan enerjinin qanunvericilik çərçivəsi üzrə beynəlxalq qabaqcıl təcrübə</i> <u>Natiq: David Jacobs</u> <i>Ətraf Mühit Siyasəti Araşdırmalar Mərkəzi, Free Universiteti Berlin, Almaniya</i></p> <p>Bərpa olunan enerjinin dəstəklənməsi mexanizmlərinə giriş</p>
11.15 – 11.45	<i>Çay fasiləsi</i>
11.45 – 13.00	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya II</u></p> <p>Qabaqcıl təcrübələr: Tender sxemləri, kvota əsaslı mexanizmlər (RPS və TGC) Giriş</p>
13.00 – 14.30	Nahar
14.30 – 15.15	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya III</u></p> <p>Yüksək gərginlik şəbəkəsinə qoşulmaq tarifləri (FiT) sahəsində qabaqcıl təcrübələr I: Şəbəkəyə qoşulmaq tariflərinin sadə dizaynı və təmiz ölçü (net metering)</p>
15.30 – 16.00	<i>Çay fasiləsi</i>
16.00 – 17.15	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya IV</u></p> <p>Yüksək gərginlik şəbəkəsinə qoşulmaq tarifləri sahəsində qabaqcıl təcrübələr II: şəbəkəyə qoşulmaq tariflərinin qabaqcıl dizaynı – bazar inteqrasiyası</p>

Time	<p style="text-align: center;">Gün 4: Bərpa olunan enerji üzrə hüquqi baza üçün ən yaxşı beynəlxalq təcrübələr (hissə 2) 17 dekabr 2009</p>
10.00 – 11.15	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya I</u></p> <p>İnkişaf etməkdə olan ölkələr və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyatlar üçün FIT layihəsi</p>
11.15 – 11.45	<i>Çay fasiləsi</i>
11.45 – 13.00	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya II</u></p> <p>Bərpa olunan enerji üzrə əlavə vergi və investisiya stimulu</p>
13.00 – 14.30	Nahar
14.30 – 15.15	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya III</u></p> <p>Yüksək gərginlik şəbəkəsi ilə bağlı maneələrin və inzibati maneələrin aradan qaldırılması</p>
15.30 – 16.00	<i>Çay fasiləsi</i>
16.00 – 17.15	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya IV</u></p> <p>Bərpa olunan elektrik üçün dəstək mexanizmlərinin müqayisə edilməsi: səmərəlilik və təsirlilik</p>

Time	Gün 5: Bərpa olunan enerji üzrə hüquqi baza üçün ən yaxşı beynəlxalq təcrübələr (hissə 3) 18 dekabr 2009
10.00 – 11.15	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya I</u></p> <p>Nəticələr: Azərbaycanda mümkün hüquqi və normativ baza üçün tövsiyələr</p>
11.15 – 11.45	<i>Çay fasiləsi</i>
11.45 – 13.00	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya II</u></p> <p>FiT üçün hüquqi mətnlərin ətraflı təhlili (Nümunələr: Almaniya, İspaniya, Çex Respublikası, Cənubi Afrika, Kenya)</p>
13.00 – 14.30	Nahar
14.30 – 15.15	<p style="text-align: center;"><u>Sessiya III</u></p> <p>Nəticələr və sertifikatların təqdim olunması</p>

İlkin məlumat

Bərpa olunan enerji mənbələri mövzusu son illər Azərbaycanda daha böyük əhəmiyyət kəsb etmişdir. Məsələn, bu özünü Azərbaycanın 10 iyun 2009-cu il tarixdə yenidən yaradılmış *Beynəlxalq Bərpa olunan Enerji Agentliyinə* (İRENA) daxil olmasında, Zati-aliləri Prezident İlham Əliyevin 16 iyul 2009-cu il tarixdə *Azərbaycan Respublikasında Alternativ və Bərpa olunan Enerji mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinin* yaradılmasına dair fərmanında, eləcə də 21 oktyabr 2004-cü il tarixli Prezident Fərmanı ilə təsdiq edilmiş *Azərbaycan Respublikasında Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələrindən İstifadəyə dair Dövlət Proqramının* qəbul edilməsində göstərir. Buna baxmayaraq, hazırda hidro enerjiden başqa bərpa olunan enerji mənbələrinin praktik tətbiqi sahəsində yalnız bir neçə nümunə mövcuddur.

Azərbaycanda və əlbəttə ki, istənilən ölkədə əhəmiyyətli Bərpa olunan Enerji sektorunun inkişafı bir sıra potensial mənfəətə malikdir. Birincisi, elektrik enerjisinin, istiliyin yaradılması, eləcə də nəqliyyat sektorunun enerji ilə təmin edilməsi üzrə ətraf mühit baxımından xeyirli olan alternativlərin təklif edilməsi ilə Bərpa olunan Enerji mənbələrinin iqlim dəyişkənliyi probleminin aradan qaldırılmasında həlledici element olacağı nəzərdə tutulur. İkincisi, Bərpa olunan Enerji mənbələri ATƏT məkanında yüz minlərlə yeni iş yerləri yaratmış və texnoloji innovasiya üzrə hərəkətverici qüvvə olduğu sübuta yetirilmişdir. Üçüncüsü, Bərpa olunan Enerji ölkəni tükənən təbii yanacaqlardan asılılığını azaltmaqla onun enerji təhlükəsizliyini artırır.

Beynəlxalq təcrübə sübut edir ki, bərpa olunan enerji mənbələrinin böyük miqyaslı tətbiqi üçün həlledici ilkin şərt əlverişli hüquqi və qanunvericilik bazasının olmasıdır. ATƏT-in Bakı Ofisi bu mövzu üzrə beş günlük trening seminarı təşkil etməklə Azərbaycanda Bərpa olunan Enerji mənbələrinin gələcək inkişafına töhfə vermək niyyətindədir.

Məqsəd:

Seminarın məqsədi Bərpa olunan Enerji mənbələrindən istifadəni tənzimləyən hüquqi və qanunvericilik bazası üzrə ən yaxşı beynəlxalq təcrübə mübadiləsi aparmaqdır.

Bunun qeyd etmək vacibdir ki, Bərpa olunan Enerji mənbələrinin inkişafına rəvac verən hüquqi bazanın yaradılması mövcud olan müxtəlif Bərpa olunan Enerji texnologiyalarının konkret xüsusiyyətlərini yaxşı anlamağı tələb edir. Bu səbəbdən, Bərpa olunan Enerji mənbələrinə dair qanunvericilik bazası üzrə ən yaxşı beynəlxalq təcrübə mübadiləsinin aparılmasına əlavə olaraq, seminar istifadəsi mümkün olan bərpa olunan enerji texnologiyalarına dair hərtərəfli xülasəni, sözügedən sahədə mövcud olan ən son durumları, eləcə də gələcək həllətmələr üzrə perspektivləri təqdim edir.

Benefisiarlar:

Konfrans başlıca olaraq müxtəlif Nazirliklərin müvafiq siyasət yarananlarına, Parlament işçiləri və üzvlərinə, eləcə də energetika şirkətlərinin nümayəndələrinə müraciət edir.

Logistik tədbirlər

Tədbir 14-18 oktyabr 2009-cu il tarixdə Nizami küçəsi, 96, Landmark III binasının 3-cü mərtəbəsində keçiriləcəkdir. Beynəlxalq ekspertlər öz təqdimatlarını ingilis dilində aparacaqlar. Azərbaycan dilinə sinxron tərcümə təmin ediləcəkdir. İclaslar təxminən hər gün altı saat davam edəcəkdir. Qəlyanaltı və nahar ATƏT-in Bakı Ofisi tərəfindən veriləcəkdir.

Zəhmət olmasa, nəzərə alın

İştirakçılara aktiv diskussiya aparmağa imkan yaradılacaq və hər iclasın sonunda sual vermək imkanları olacaqdır. Zəhmət olmasa, nəzərə alın ki, iştirakçılar seminarın bütün 5-günlük müddəti ərzində icaslarda əvvəldən-axıradək iştirak etməlidirlər.

Əlaqələndirici şəxs

- *Cənab Robert Zahn, İqtisadi və Ətraf mühit məsələləri üzrə Əməkdaş, ATƏT-in Bakı Ofisi, robert.zahn@osce.org, +994 12 497 2373*